

Ätterna Nordenskiölds Släktförening

Nordenskiöld, Nordenskjöld, Nordenskiöld och von Nordenskiöld

Julbrev 2020

Nu är det snart jul igen och vi kan se tillbaka på detta väldigt annorlunda år med känslan av att vi inte i vår livstid upplevt något liknande. Vem kunde ana att en pandemi skulle drabba i stort sett alla länder och ta död på hittills mer än 1 1/2 miljon människor. I jämförelse med spanska sjukan 1918 är det kanske inte så mycket, men tillräckligt för att få en hel värld i mänsklig och ekonomisk chock. Ingen vet heller i dagsläget hur länge vi måste leva med alla restriktioner innan ett vaccin kan stävja viruset.

Många i Sverige har fått uppleva arbetslöshet, ekonomiska problem, sorg och saknad. De flesta av oss har inte kunnat umgås med andra människor eller ens sin egen familj eller nära vänner. Självt har jag inte kunnat besöka min syster som bor på ett äldreboende på nästan 9 månader, vilket känns svårt. Som aldrig förr reflekterar människor över livet och förgängligheten och många kyrkor upplever att det finns ett ökat intresse för de stora livsfrågorna. Familjen har för de flesta i dessa tider fått en viktigare betydelse och därmed de familjeband man har med sin släkt. Här har också släktföreningar sitt värde och ambitionen med vårt årliga julbrev är att förmedla en känsla av sammanhang, tillhörighet och kontakt med vår historia.

Årets julbrev kan kännas lite magert, men det har ju sin förklaring i att det mesta av planerade aktiviteter och evenemang fått ställas in på grund av pandemin. Vi har dock gjort så gott vi kunnat och presenterar bl.a. ett avsnitt om en ny bok som beskriver den fregatten *Eugenie's* världsomsegling 1851. Fartygets befälhavare hette C.A. Virgin och hans överordnade i Karlskrona var då Carl Reinhold Nordenskiöld. Läs mer om deras brevväxling på sid. 3. Vi tar också upp den i slakten Nordenskiöld kända Mylodonen. Eller visste ni inte om den? Läs mer på sid. 6.

Liksom så många andra sportaktiviteter fick det numera berömda extremskidloppet "Nordenskiöldsloppet" i Jokkmokk som sprider vårt namn över hela världen ställas in. Det arrangeras nu istället i mars 2021 och har i dagsläget 500 anmälda från 17 nationer.

Vårt nästa släkthemöte planerar vi än så länge till vad som tidigare meddelats nämligen den 23 oktober 2021 och avvaktar framåt vad som händer. Kanske har vaccinationerna blivit så framgångsrika att vi kan träffas igen i större samlingar.

Släktresan till Småland bland de gods och gårdar som funnits inom slakten Nordenskiöld som skulle ha genomförts i september i år, har skjutits upp till våren 2022 och vi återkommer med en särskild inbjudan kring den.

Julen 2020 blir nog speciell för de flesta av oss, då vi inte kan samlas annat än med "den lilla familjen". Men trots att julen för er kanske inte blir den bästa ni har upplevt så hoppas vi att den i alla fall ger fin samvaro och vila. Släktföreningens styrelse vill gärna önska er alla en riktigt God Jul och ett Gott nytt År genom ordföranden Louise Nordenskiöld.

Riddarsalen på Riddarhuset

Nordenskiöldsloppet 2021

Den 27 mars 2021 startar i Jokkmokk det 22 mil långa Red Bull Nordenskiöldsloppet för femte gången i modern tid – världens längsta och tuffaste skidlopp.

Efter årets inställda tävling är startlistan för nästa år redan fulltecknad vilket innebär att rekordantalet 500 deltagare har anmält sig. Bland de anmälda finns elitåkaren Klas Nilsson från Skellefteå som har bestämt sig för att ställa upp och utmana den norske seriesegraren Andreas Nygaard. På damsidan siktar Nina Lintzén på en tredje vinst.

Ordföranden kommer förstås att finnas på plats för att dela ut de Nordenskiöldska vandringspokalerna i silver till bästa kvinnliga och manliga åkare.

Misterhults kyrka

Biografi över Rosa Nordenskjöld

Djurmålare, skulptris och författare – Rosa Nordenskjölds konstnärskap och tragiska livsöde heter en bok av Arend Wallenquist. Det är den första biografien som skrivits över konstnären Rosa Nordenskjöld (1890–1950). Viceamiralen Otto Henrik Nordenskjöld var hennes farfarsfar och hon var uppvuxen på Virkvarn utanför Oskarshamn. Hon kom att bli en framstående djurmålare, författare och förkämpe för djurens rätt, men hon led dessvärre av psykiska problem och hennes konstnärskap föll i glömska.

Boken är vackert och rikt illustrerad på 157 sidor som ges ut av DIBB förlag och kostar 299 kr. Släktföreningen får köpa boken utan frakt- och expeditjonskostnader om man uppger medlemsskap. Den kan beställas direkt från förlaget genom e-post till johan.haugesund@dibbforglag.se

Vi ses väl på släktmötet nästa år?

Snart är det dags för oss att träffas igen på nästa släktmöte som blir lördagen 23/10 2021 kl.16.00 på Riddarhuset i Stockholm. Passa på att umgås med släktingar och vänner och besöka den vackra byggnaden. Mötet avslutas med en middag i Riddarsalen.

Om släktmötet kan hållas som planerat skickar vi som vanligt ut en särskild inbjudan i augusti 2021. I händelse av fortsatta pandemirestriktioner, så flyttas mötet fram till ett datum som vi får återkomma till.

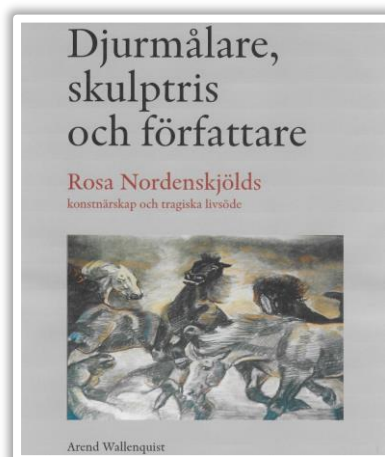
Nordenskiöldsloppet 2019

Följ med på släktresa till Småland

Släktföreningen planerade för en rundresa med buss till de gods och gårdar som funnits i släkten Nordenskjölds ägo och som skulle ägt rum i september i år. På grund av pandemin fick resan skjutas upp och vi hoppas nu kunna genomföra den våren 2022. En särskild inbjudan kommer i god tid innan.

Resan koncentreras till området runt Oskarshamn och Misterhult. Vi besöker även Misterhults kyrka där den vackra Nordenskjöldska brudkronan bevaras och på vars kyrkogård många av våra släktingar ligger begravda.

Läs mer om gårdarna genom att beställa kompendiet "Herrgårdar ägda av Otto Henrik Nordenskjöld och hans ättlingar", se sidan 7.

Bokens omslag

”Eugenie” och Carl Reinhold Nordenskjöld

Fregatten Eugenie

Den 30 september 1851 seglade den fregatten *Eugenie* iväg med sina 344 besättningsmän på en världsomsegling, Sveriges första officiella. Besättningen fick vara med om både äventyr och svårigheter, glädje och sorg. Carl Reinhold Nordenskjöld (1791–1871) var då befälhavande amiral i Karlskrona och fartygets chef Christian Adolf Virgin rapporterade kontinuerligt till honom.

Ulf Helgesson har skrivit en bok om fregatten Eugenie's världsomsegling. Boken kommer att ges ut under 2021, men vi har fått ett utdrag ur den för att publicera i årets julbrev. Här kan ni nå författaren för mer information om bokens utgivning: ulf.helgesson@outlook.com

Avseglingen

En stor folkmassa hade samlats i hamnen i Karlskrona denna molniga dag, den 30 september 1851, bl.a. Virgins hustru Marie-Charlotte och dottern Axianne samt en mängd vänner och släktingar till de 344 männen ombord.

Klockan tio på förmiddagen anlände befälhavande amiralen i Karlskrona, konteramiral Carl Reinhold Nordenskjöld. Man skälade i kompanisalen och amiralen höll ett tal och önskade hela besättningen en lycklig resa. Efter salut blåstes ”alla man på däck att gå till segels”, varefter ångfartyget Thor bogserade ut *Eugenie*. Sekundlöjtnanten Fries skrev i sin dagbok ”Det är en högtidlig stund då det sista samhällsbandet med fäderneslandet släppas och man aflägsna sig derifrån för att kanske aldrig mera återse det”.

Fartygschefen Virgins uppgifter

Förutom att välja kurs, planera för den fortsatta färden, läsa in sig på rådande situation i ett besökt land och förbereda för diverse visiter iland, fanns det mycket att skriva om hem för en fartygschef. Han skulle föra en journal över dagens händelser, skriva order till besättningen och föra korrespondens med hemlandet och ofta med konsulter och andra personer vid hamnbesök. Brev skulle vidare återkommande skrivas framförallt till Oscar I, till sjöförsvarsministern Baltzar von Platen och Karlskronas befälhavande amiral Nordenskjöld.

Det viktigaste var rapporten över läget ombord som skickades till kungen och Nordenskjöld minst en gång i månaden, och ett par gånger vid ankring i hamn. I dessa rapporter berättar fartygschefen hur seglatsen gått hittills, om ursprungliga planer hade ändrats och om målen med besöken kunnat uppnås.

Oro i Sydamerika

I ett av sina brev till Nordenskjöld vid ankomsten till Rio, tar Virgin upp den oroliga situationen i framförallt Buenos Aires. Det var nämligen här som gauchedaren Rosas hade sitt högkvarter. Virgin nämner att de brittiska, franska och brasilianska amiralerna alla befann sig i Montevideo med sina eskadrar, med följd att Rios hamn var ganska tom på fartyg. Virgin fortsätter i brevet till sin amiral, att han fått säkra underrättelser att utmanaren till Rosas, general Urquiza nu ryckt in med sin armé. ”Det skall bli af interesse att komma dit ned just under denna crisis.” Det märks tydligt att Virgin kände spänningen av att vara på plats för ett väntat krigsskådespel. Han ägde ett naturligt militärt intresse, liksom ett historiskt och politiskt. För gemene man hemma var konflikten i Sydamerika obekant, men för Virgin och andra militärer var den sydamerikanska röran något man engagerade sig i. Nordenskjöld var förstås också bekant med händelserna och för Virgin var det av avgörande intresse för under resan att hålla honom uppdaterad med händelserna dag för dag.

Seglatsen genom Magellans sund

Den förste som av allt att döma fick reda på Virgins beslut att ta vägen genom Magellans sund var Nordenskjöld. Virgin skriver till sin närmaste chef: ”Sedan jag här fått samtala med åtskillige sjöofficerare och fått mycket goda kort och Sailing-directiver/.../har jag tagit mitt beslut att gå genom Magellanska sundet, hvilket i Wetenskapligt afseende skulle blifva af stor vinst. Seglingen är visst kinkig men med godt fartyg och något öfvad besättning ej svårare, efter hand jag har anledning finna, än vår segling i Kattegatt härledes.” Detta första besked lämnar Virgin utan någon större uppståndelse. De undantag som fanns beskrivna i instruktionen gjorde honom fullt förtrogen med sitt beslut. När han fick ta del av nya kartor och diskuterat saken med erfarna brittiska sjöofficerare i Portsmouth, var det enkelt att fatta. Därefter går han i brevet raskt vidare till frågor om väntade prisnivåer och andra förhållanden i Sydamerika.

Breven från Valparaiso

Av de brev han skrev hem till Sverige under dessa första dagar i Valparaiso var det framförallt två som var betydelsefulla, nämligen ett till prins Oscar och ett till Nordenskjöld. De två breven är daterade den 23 respektive den 24 februari. Innehållsmässigt är de till stora delar identiska. Virgins beskrivning av färden genom Magellans sund är nästan ordagrann i de två breven.

Breven skiljer sig dock tydligt åt i tonen och känslan. Brevet till Nordenskjöld är skrivit som ett brev från en underordnad till en överordnad, korrekt och tydligt om än dock med hjärtlig ton. Inledningen på brevet är kort. Redan i andra meningen tar beskrivningen om Magellans sund vid och sveper sedan över sex sidor.

Risk för krigshandlingar i Ecuador

Längs Sydamerikas kust besökte *Eugenie* Valparaiso, Callao och vidare Guayaquil där inbördesstrider hotade. Enligt instruktionen skulle *Virgin* under sin världsomsegling hålla en strikt neutralitet. *Virgin* ville dock på det kraftfullaste sätt å alla europeiska nationers vägnar, protestera mot det löfte som general Juan Flores gett sina trupper att fritt få plundra Guayaquil i 48 timmar. Staden hade också bitt *Virgin* om hjälp, men så snart vinden tilltog lyckades *Eugenie* avsegla utan att behöva ingripa. Kände *Virgin* en sorg i hjärtat eller en lättnad över att allt var över? I sitt brev till Nordenskjöld en och halv månad senare låter han känslorna styra. *"Då jag på aftenen sträckte ut till sjöss hade jag den smärtan att se Flores gå upp med sina 3 fartyg/.../på ett par canon hålls afstånd från mig. En afhållning af några skarpa skott och affairen hade varit slut!"*

Avmönstring

När *Eugenie* återkom till Göteborg och Sverige på midsommardagen 1853 hade man trots allt gjort en bragd. Alla ombord hade varit med och bidragit till denna bragd genom att genomföra seglatsen på utsatt tid och utan större umbäranden eller olyckor. Snart skrevs det böcker om *Eugenies* världsomsegling och medaljer präglades till ära för de ursprungliga 344 männen.

Amiral Nordenskjöld höll ett tal och därefter tackade fartygschefen *Virgin* sitt befäl och besättningen för att man med ära fört den svenska örlogsflaggan runt jorden och de lovordades för den disciplin och de framsteg man gjort i sitt gebit. De sista uppmuntringspengarna betalades också ut. Denna gång var det 115 man som fick extra tillägg. Matros Murbäck fick fyra riksdaler medan båtsman Andersson fick två. Även anhöriga till döda eller försvunna under världsomseglingen fick nu inestående lön.

Hemma på gården igen

Virgins brev till Nordenskjöld senare när han skriver från Fågelmara herrgård i Blekinge där *Virgin* och hans familj bodde under denna tid. Brevet har en dyster prägel och han oroar sig för koleraepidemin som grasserar. *"Jag beklagar sannerligen Herr Baron som jemte sina många andra göromål äfven fått bekymmer för den bedröfliga sjukdomen. Underrättelserna äro hvarannan så motsägande att jag i detta ögonblick, i afvagtan på posten som kommer i aften, ej vet om det onda antagit någon alfarligare form."*

Läs mer om *Eugenies* seglats här: eugenieseglats.se

Fakta

Carl Reinhold Nordenskjöld, friherre och viceamiral

Carl Reinhold föddes på faderns sätesgård Fårbo i Kalmar län. Fader var friherren och amiralen Otto Henrik Nordenskjöld och modern grevinnan Beata Jacquetta Wrangel af Saus.

Carl Reinhold blev redan vid 12 års ålder kadett vid Karlberg, och 1808 utnämndes han till underlöjtnant vid flottan. Han deltog samma år i örlogsflottans sjötåg i Finska viken, där den svenska flottan 25 och 26 augusti jagade den ryska in i Rågervik och höll den instängd fram till hösten. Han anställdes i september som signalofficer hos den engelske amiralen James Saumarez och vann dennes gillande, och han fick regeringens tillstånd att kvarstå i Saumarez tjänst när den engelska flottan lämnade Östersjön. Carl Reinhold tillbringade vintermånaderna utanför Spaniens och Portugals kuster under Saumarez befäl på HMS *Victory*. Som engelsk marinlöjtnant medföljde han sedan fregatten *Glasgow* till Indien, och återkom i april 1823 till Sverige.

I sin frånvaro hade han utnämnts till kapten vid örlogsflottan, och 1823 befordrades han till major med matroskompani. 1840 gick Nordenskjöld, som chef på en årslång medelhavs-expedition för att beskydda svensk och norsk handel i Medelhavet, ombord på fregatten af Chapman. Han utnämndes han till konteramiral, och sedan till befälhavande amiral vid flottbasen i Karlskrona. 1858 erhöill han avsked och befordrades till viceamiral. Under sin andra Englandsvistelse hade han träffat sin första hustru - Margret Lindsay - som dock avled ung. Åtta år därefter gifte han sig med Augusta Odencrantz och fick med henne tre döttrar och två söner.

Källa Wikipedia

Christian Adolf Virgin, konteramiral

Christian Adolf - född 5 september 1797 i Göteborg och död den 8 februari 1870 i Nöbbele - var en svensk sjöofficer, diplomat och världsomseglare. *Virgin* var son till amiralen Arvid *Virgin* av adliga ätten *Virgin*. Han blev redan vid 17 års ålder underlöjtnant vid amiralitetet, och fick börja sin officersbana som deltagare i det korta kriget mot Norge ombord på linjeskeppet *Åran* och kommenderades sedan på flera fredliga sjötåg i Medelhavet, Nordsjön och Östersjön. 1827 blev *Virgin* kammarherre och 1834 utnämndes han till kapten i flottan.

När en svensk världsomsegling beslutats utsågs *Virgin* att som kommendörkapten ombord genomföra denna färd. Färden genomfördes 1851–1853 och vid återkomsten befordrades *Virgin* till konteramiral. *Virgin* hade dock under expeditionen även handhaft diplomatiska ärenden, och *Virgin* utsågs att leda en mission till kejsar Napoleon III för att tilldela honom Serafimerorden och blev svensk envoyé vid danska hovet. 1858 förflyttades han i stället till Haag, där han dock slutade sin tjänst redan 1860. De sista fem åren av sitt liv tillbringade han på sin lantegendom i Nöbbele utanför Växjö, där han också är begravd.

Källa Wikipedia

Upplev Nordostpassagen på M/S Bergsund

Adolf Erik Nordenskiöld med fartyget Vega i bakgrunden

Följ med på en resa genom Nordostpassagen i A.E. Nordenskiölds och Vegas fotspår 10 sept – 5 oktober 2021. Varmt välkomna till en fascinerande naturupplevelse i midnattssol och midnattsljus och med fantastisk släkthistorisk anknytning.

Resan följer Vegas route från Tromsö till Berings sund, genom Barents hav, Karahavet, Laptevhavet, Östsibiriska havet. Vi gör strandhugg i bl.a. Dikson – familjen Dickson i Göteborg sponsrade expeditionen och fick därför en stad uppkallad efter sig av tsar Alexander – och i många intressanta byar och samhällen efter vägen.

Vi seglar i princip 2/3 och är iland 1/3 av tiden, alltså två dygn till sjöss och ett dygn i land.

Vårt fartyg heter M/S Bergsund, som tar 12 passagerare och 8 besättningsmän. Fartyget är välutrustat med matsal och en sällskapsdel (lämplig för föreläsningar), bastu och en badtunna på däck.

Fartyget ligger Vasahamnen i Stockholm över vintern och kan beses där men man kan också gå in på M/S Bergsund och se bilder. www.bergsund.net E-post: bergsund@comhem.se

Resans pris är 134 000 kr per person. I resan ingår

- Båtresa 26 dygn
- Helpension med tre mål per dag
- Del i dubbelhytt
- Föreläsningar med PM
- Utflykter, inträden
- Rysk tolk
- Satellittelefon

Bergsund Rederi AB är ett nystartat rederi som sommaren 2014 förvärvade M/S Bergsund (ex. Dolphin Explorer). Sedan hösten 2014 har fartyget genomgått reparationer och ombyggnader på Kummelnäs varv i Stockholm.

Fartyget är nu anpassad och utrustad för 12 gäster, guider och besättning boende ombord. Byssan är helt ombyggd och utrustad med modern och ändamålsenlig utrustning. Den kulinariska ambitionen är hög.

Gästerna bor i dubbelhytter med 5 toaletter/duschar som finns samlade i ett separat utrymme. Besättning och guider bor i 3 enkelhytter och 2 dubbelhytter. I anslutning till byssan finns en stor salong med matplats och en soffhörna för avslappnat umgänge. På övre däck finns två 8 mans zodiacbåtar med utombordsmotorer. Akter om tenderbåtarna finns ett stort trevligt akterdäck.

Med start sommaren 2017 har rederiet bedrivit charterverksamhet med M/S Bergsund i samarbete med etablerade researrangörer framförallt på Norska västlandet och i Lofotenområdet.

Fartyget M/S Bergsund

M/S Bergsund / SIVP / IMO nr 5351818
L 27,5m B 6,2m D 2,8m 133 Brt
Flagg: Svensk
Klass: Transportstyrelsen, A250

Kontakta
PELLE MOHLIN TRAVEL AB
Sundbyvägen 37, SE- 645 51 Strängnäs, +46706 719 611
www.mohlintravel.se

Otto och Erland och Mylodonen

Så här kan en Mylodon sett ut

För exakt 100 år sedan befann sig Otto Nordenskiöld på en av sina expeditioner i Sydamerika. Expeditionen startade i Lima juli 1920 och besökte tropiska områden i Peru såväl som glaciärområden i Sydpatagonien.

Otto hade gjort flera expeditioner till Sydpatagonien och han ses som en av de mest framstående av de som utforskat området Sydpatagonien. Sydpatagonien är så långt från Skandinavien man kan komma, där det ändå går uppleva "nästan" skandinavisk miljö. Klimatet är likartat och många arter som finns i Skandinavien har parallella arter där på andra sidan jorden. Otto Nordenskiöld skriver själv i sina skildringar Från Eldlandet: "...för en jämförelse med Sverige finnes på södra halvklotet intet, där iakttagelser kunna anses äga sådant värde som i Eldlandet."

Flera andra skandinaver har också bedrivit forskning i Sydpatagonien och där finns fortfarande platser med skandinavisk klingande namn som t.ex. *Lago Nordenskiöld* och *Lago Skottsberg*.

Men Mylodonen då; varför bör varje Nordenskiöldare känna till detta sedan länge utdöda djur och hur kom det sig att även Erland Nordenskiöld hamnade på en forskningsresa i Sydpatagonien? Mylodon är ett jättetrögdjur som närmast kan beskrivas som en sengångare Mylodoner ska ha funnits i Patagonien fram till 10 000 år före Kristus och kunde väga ca 1000 kg. Bland mylodonarterna är *M. robustus*, - från Pampasleran som blev över 3,3 meter lång, den mest kända.

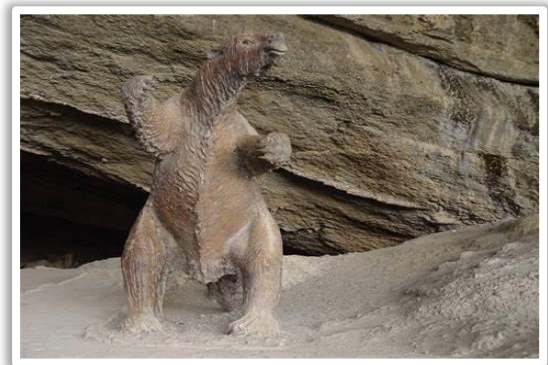
På väg ner mot Eldlandet under sin första expedition, 1895-1897, passade Otto Nordenskiöld på att besöka muséet i den då nybyggda staden La Plata. På muséet fanns bl.a. ett skelett av en mylodon. Ottos expedition fortsatte ner till Eldlandet där han studerade såväl indianer som geografi och geologi. Så småningom kom han till fjorden Ultima Esperanza där den tyske kaptenen Eberhardt bodde. Eberhardt hade i en stor grotta funnit ett skinn med styva gulbruna hår från ett okänt djur.

Otto utforskade grottan och hittade en klo från samma djur. Klon och delar av skinnet tog han med sig hem till Sverige. Skinnet och klon visade sig vara från en mylodon.

Även andra forskare från andra delar av världen hade fått ta delar av Eberhardts skinn med sig och snart (kanske baserat på att skinnet var så välbehållet) spreds teorier om att det kunde finnas nu levande mylodoner i området och det utfästes en belöning till den som kunde finna en. Många lycköskare sägs ha begivit sig till området för att söka efter denna *Neo Mylodon*. Otto Nordenskiöld uppmanade i stället sin kusin Erland Nordenskiöld att resa dit för att utföra riktiga vetenskapliga studier.

Erland Nordenskiöld anlände till grottan vid Ultima Esperanza i mars 1899. Erland skriver följande i sitt arbete "Iakttagelser och fynd i grottor vid Ultima Esperanza: "Några farmare, bland dem Kapten Eberhardt, funno här år 1896 ett stort väl bibehållet skinnstycke, som väckte upptäckarnes uppmärksamhet genom dess tjocklek, genom de långa gulbruna styfva hår, med hvilka det var beteckat, och genom de runda hudben, hvilka bildade ett ofullständigt pansar i huden. Samtidigt fanns i grottan ett människoskelett, hvilket dock kort därefter förstördes då hos farmarne anställda guachos lära hafva använt det till spökeriupptåg"

Erland gjorde en omfattande vetenskaplig utgrävning och kartlade alla lager med benbitar och andra kvarlämningar som fanns i grottan. Därigenom tog han död på alla rykten om att det skulle finnas ännu kvarlevande mylodoner. Grottan som våra släktingar besökte kallas numera Mylodongrottan och där har det skapats en staty som föreställer en mylodon. Delarna från mylodonen finns fortfarande i förvar på Naturhistoriska Riksmuseet och i Uppsala.

Statyn i Mylodongrottan

Källor:

SvD, Torgny Nordin, 2003-04-06, I Otto Nordenskiölds eldländska fotspår.

Otto Nordenskiöld, 1898, "Från Eldlandet, skildringar från den svenska expeditionen till Magellansländerna 1895-97".

Kungliga vetenskapsakademien, Erland Nordenskiöld, 1900, "Iakttagelser och fynd i grottor vid Ultima Esperanza i sydvästra Patagonien".

”Adolf Eriks expeditioner till Arktis”

Boken som utkom 2018 beskriver A.E. Nordenskiölds expeditioner till Arktis under 1853 – 1858. Boken är på svenska och intressant med många detaljer om dåtidens förhållanden på expeditionsfartyg och natur i Arktis.

Pris: 200 kr/st. + porto och emballage. För frågor och beställning, kontakta styrelsen@nordenskiold.se

”Herrgårdar ägda av Otto Henrik Nordenskiöld och hans ättlingar”

I kompendiet kan ni läsa om de herrgårdar och säterier som ägdes och brukades av vice amiralen Otto Henrik Nordenskiöld och hans efterlevande, 1791 - 1935. Kompendiet som sammanställts av Gunilla Nordenskiöld är en uppdaterad version av det kompendium som ursprungligen skrevs av Jan Nordenskiöld 1979.

Pris: 120 kr/st. + porto och emballage.

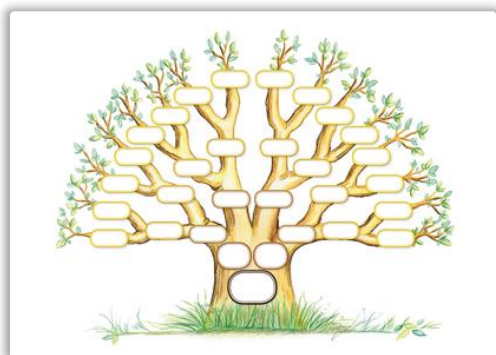
För frågor och beställning, kontakta Gunilla Nordenskiöld via nordenskioldgunilla@gmail.com

Nordenskiölds smycken

Styrelsen tipsar om smycken med Nordenskiölds vapen som julklappar eller present för födelsedag och examen.

Det vackra vapensmycket i silver finns som ett hänge eller en pin att fästa på kragen/kavajslaget. Storleken är 12 X 8 mm, se bilden!

Pris: Hänge/pin kostar 400 kr/st. + porto och emballage. För frågor och beställning, kontakta Gunilla Nordenskiöld via nordenskioldgunilla@gmail.com

Styrelsens kontaktuppgifter

E-post: styrelsen@nordenskiold.se - Hemsida: nordenskiold.se

Ordförande: Louise Nordenskiöld, tfn: 0708570017. Adress: Melodislingan 30, SE-115 51 Stockholm

Släktföreningen i siffror

I vårt aktuella släkt- och adressregister över nu levande medlemmar finns 2020 totalt 346 personer inkl. stödmedlemmar - varav 180 kvinnor, 166 män. 44 medlemmar är juniorer, dvs under 18 år.

172 personer är ständiga medlemmar och 300 personer har egen e-postadress.

Medlemskap i släktföreningen

Ätterna Nordenskiölds släktförening är enligt stadgarna § 1 öppen för:

- a) varje myndig manlig eller kvinnlig medlem av de fyra på Svenska Riddarhuset introducerade ätterna Nordenskiöld, Nordenskiöld, Nordenskiöld och von Nordenskiöld.
  - b) barn till medlem enligt a)
  - c) maka/make, sambo samt änka/änkling till medlem enligt a)
- Personer som inte är berättigade till inträde enligt § 1, men som vill stödja släktföreningen och få information om dess verksamhet, kan bli stödjande medlem.

Årsavgifter 2021

Medlemsavgift 2021 (enligt beslut av släkstmötet 2018)

200 kr = avgift för 1 års medlemskap från 18 år

1000 kr = avgift för ständigt medlemskap (engångsbelopp)

Betala till släktföreningens **bankkonto**: SEB 52083411072.

OBS! Glöm inte att uppge fullständigt namn på samtliga personer som ni betalar för. Släktföreningen tar tacksamt emot såväl små som stora donationer för att stärka föreningens ekonomi.

Släktträdet

I släktträdet på MyHeritage finns nu ca. 740 personer - från Erik Matsson född 1597 och fram till nu levande släktingar. På hemsidan finns en länk under fliken Medlem/släktträdet där ni själva kan logga in och kolla att uppgifterna är korrekta. OBS! Samma regler gäller för inlägg av uppgifter i släktträdet som för medlemskap i släktföreningen, se medlemskap.

För frågor kring släktträdet kontakta Erik Nordenskiöld via: erik.nordenskiold@leb.se

Adliga ätten Nordenskiöld

Släktens historia

Ätterna Nordenskiöld, Nordenskjöld och Nordensköld är en svensk släkt från Uppland. Släkten är känd för många framstående personer inom olika fält som t.ex. upptäcktsresande, militärer och sjöhjältar, polarforskare och andra vetenskapsmän, alkemister, botanister och mineraloger samt också i modern tid professioner som läkare, forskare, generaldirektörer, konstnärer och dramatiker.

Släktens äldste kände stamfader är korpralen vid Upplands regemente Erik Matsson Nordberg (1597–1700) från Tjers socken i Uppland. Hans son Johan Eriksson Norberg studerade ekonomi och bergsvetenskap i Uppsala på 1670-talet. Han kom till Finland 1692 som förvaltare för friherre Fabian Wredes gods och köpte senare själv flera egendomar i Finland, bland annat Frugård i Mäntsälä och Eriksnäs i Sibbo. Norbergs tre söner, Anders Johan, Carl Fredrik och Magnus Otto tjänade alla som fortifikationsofficerare under det stora nordiska kriget. De två äldsta sönerna, landshövdingen i Nylands och Tavastehus län, Anders Johan Nordenberg (1696–1763) och dennes broder, översten Carl Friedric Nordenberg (1702–1779) och adlades tillsammans 1751 21/11 på Stockholms Slott av Konung Adolf Fredrik med namnet Nordenskiöld. De introducerades på Riddarhuset 1752 8/6 under nummer 1912, sedermera 1912 B.

Ätten har 1797 utgrenats i kommandörsätten Nordenskjöld, nr 1912 A. Med huvudmannagrenen sammanhör sedan 1841 friherrliga ätten Nordensköld nr 394. Ättens första och andra yngre gren immatrikulerades på Finlands Riddarhus 1818 5/2 under nr 127 bland adelsmän, men är genom upprepade överflyttningar till Sverige 1860, 1908 och 1928 inte längre företrädna där. Med den första grenen sammanhör sedan 1880 friherrliga ätten Nordenskiöld nr 405. Ättens tredje yngre gren upptogs 1894 5/3 i preussiskt adligt stånd under namnet von Nordenskjöld.

Släktens vapen

Vapenskölden ovan är den adliga ätten Nordenskiölds och kommandörsätten Nordenskjölds vapen som den framgår av adelsbrevet. Sign.: Friedrich De Derichs. Delin: Holmia A:o 1754. Vapnet består av en skiöld af silfver, hvarutinnan uppå en svart bergsfot är upmurad en röd skants, hvars begge bastioner å ömse sidor synes med en sexkantig borg mitt uti af tvänne stycke omgångar, alla svarta, zinkorne på hörnen satte. Bergsfoten skiöljes af brinnande /förbi rinnande ström, hvarutinnan en gyllene båt flyter. Åfvanföre är en svart chef eller genstam, hvaröfver ett svärd bandervis lagt är, fästet af guld innåt vändt, klingan af silfver, öfverlagd af en blå skiöld, som med guldlister omgifven är, hvarutinnan en femuddig strålande nordstierna af silfver glindrar. Åfvan på skiölden står en öppen tornerhielm med en af silfver, svart och röd vriden hielmkrants zirad, hvaruppå öfverdelen af en i blått harnesk beväpnad man uppå knän hvilat, hielman af silfver, prydd med en guldstuss /struts/ fiäder emellan en dylik blå på höger och svart nedåt vänster, hållandes uti den högra handen en uppå hielman stäld silfver quarters flagga, men uti den vänstra en upplyft guldspade, bladet uppåt vändt. Hielm täcket är svart, fodrat med rödt, kantat och upbundit med silfver-frantsar, taffsade snören, öfver skiölden bakom hielman fladdrar ett silfver band, hvaruti valspråket Deus Clypeus Meus med svarta bokstäfver är skrifvit. Originalsköldebrevet är sedan 1995 deponerat i Riddarhuset.

Släktens valspråk

”Deus Clypeus Meus”, fritt översatt ”Gud min sköld/skydd

Källa:

Riddarhusets genealogiska databas ”Ätternas adelshistoria och vapen” och adliga ättens Nordenskiölds adelsbrev.